

Nedeľa Reminiscere, 2. pôstna dostala svoj názov podľa starocirkevného introitu (predspev) zo Ž 25,6. Viac v kázni. Pri ohliadnutí sa späť, pred rokom sme sa presne v takúto nedeľu (vyšla síce až na 8.3., na MDŽ) učili po prvýkrát na bohoslužbách nepodávať ruky, iba sa na seba usmiať, to sme ešte nenosili ani rúška na tvári. V cirkevnom zbere sme plánovali prvé stretnutie dôchodcov na najbližšiu sobotu, v nedeľu o týždeň sme chceli mať mládežnícke bohoslužby v Bačkovíku a večer stretnutie žien... No hneď v utorok sa život v cirkvi po prvýkrát zastavil a my sme sa na bohoslužbách stretli až na deň matiek, 10. mája. Teraz máme situáciu ohľadne zatvorenia našich priestorov podobnú, s pandemiou však niekoľkonásobne horšiu. Veľa sme sa síce odvtedy naučili robiť cez internet, život cirkvi neostal stáť, no živý kontakt chýba a navyše mnohí k internetu prístup nemajú. Prajeme vám, aby ste všetci boli vytrvalí vo viere, vo svojom kresťanskom živote a aj v trpezlivom prežívaní v opatreniach, aké tu kvôli chorobe máme.

Tak, ako inde vo svete, aj u nás začalo očkovanie s vakcínou proti koronavírusu. Nateraz síce nie je dostatok vakcín a nikde na Slovensku sa nedá objednať, ale situácia sa mení každý deň. Ak máte záujem, ale sa neviete **zaregistrovať na očkovanie**, prípadne ani ako ísť na samotnú vakcináciu, ozvite sa nám, radi vám pomôžeme.

Od 15. februára v našej krajine prebieha aj elektronické **sčítanie obyvateľstva**, túto povinnosť si má splniť každý občan SR. Opäť ponúkame pomoc, registrácia trvá ani nie desať minút, vieme vám pomôcť (keď aj cez telefón).

Ďakujeme vám všetkým ktorí ste dosiaľ pamätali aj na hmotné potreby cirkevného zboru a poslali ste už svoj dar na číslo zborového účtu. Obraciame sa aj na ostatných, aby boli tiež štedrý a aj takto budovali naše spoločenstvo.

Počas posledného mesiaca evidujeme tieto mimoriadne dary:

Marián Galdun 5,- €, František Korečko 120,- €, Anna Petrilová (Boliarov) 50,- €, rod. Tancošová 10,- €, Dušan Petro 50,- €, rodina Beňová 20,- €, Martin Ondrašik 50,- €, František Haško 200,- €. Srdečne všetkým ďakujeme.

Ak chcete aj vy finančne prispieť a podporiť naše spoločenstvo aj vy, svoj milodar môžete poslať na účet cirkevného zboru. IBAN: SK43 0900 0000 0001 0925 5082. Prípadne ak chcete prispieť adresnejšie, na webstránke zboru nájdete aj špecifické variabilné symboly. Svoj milodar môžete odovzdať aj našim kurátorom.

„Každý (nech dá), ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“ 2K 9,7

Modlime sa spolu:

Večný a svätý náš Bože, ktorý si sa nám vo svojom Synovi dal poznať, pre svoje viny v pokore predstupujeme pred Tvoju tvár. Ty najlepšie poznáš a vieš, že sa nám nedostáva dosť potrebných síl v našom boji proti hriechu. Preto sa k Tebe utiekame, aby si nám svojou mocou pomohol a chránil nás od všetkého zlého na duši aj na tele. Očisti nás a posväť si nás, aby sme boli Tebe a bližným užitoční, aby sme žili podľa Tvojej vôle vo vzájomnej úcte a láske po všetky časy tu i tam s Tebou naveky. Amen.

Nech sa páči,

tu sú piesne na nedeľu:

85, 110, 98, 114, 99

biblické texty (kontinuálne):

Zachariáš 6,1-8

Zjavenie Jánovo 14,6-13

evanjelium: **Matúš 15,21-28**

Ďalšie námety na modlitby:

- už celý rok pandémie – modlime sa za vytrvalosť viery ľudí v cirkvi i spoločnosti
- modlime sa za našu vládu, aby prijímala svoje rozhodnutia v pokore a múdrosti na prospech všetkých
- modlime sa za spoločnosť a cirkev, aby v nich vládla láska, pokoj a úcta k pravde
- modlime sa za rodiny, ktoré tiež v tejto situácii trpia
- modlime sa za osamelých jednotlivcov, ktorým sa samota ešte viac vystupňovala

Pozývame vás aj k spoločnému životu cirkevného zboru – cez internet stretnutia konfirmandov, dorastu, mládeže, rodiniek, sestry opäť teraz v pondelok, pribudli nám online **biblické hodiny** v piatok večer a **pôstne zamyslenia** v podcastoch – linky na tieto stretnutia nájdete na webstránke zboru.

A pozývame aj k pozretiu si online nahrávku tejto dnešnej pobožnosti.

Vaši farárovci

Tel. čísla: 0918 828 307 – Ľ. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk.

Zmužilí buďte, nech sa upevní srdce všetkých vás, ktorí očakávate na Hospodina. Žalm 31,25

Vitajte do zlých čias!

2. pôstna nedeľa

REMINISCERE

ecav.rankovce.sk

28.2.2021

Žalm 25,1-10: „*Dávidov. 1. K Tebe, Hospodine, pozdvihujem svoju dušu, 2 Bože môj, v Teba dúfam: nech nevyjdem na hanbu, nech moji nepriatelia nejasajú nado mnou. 3 Nevyjde na hanbu nik z tých, čo očakávajú Teba; na hanbu vyjdú tí, ktorí sú neverní bez príčiny. 4 Ó Hospodine, daj mi poznať svoje cesty, vyuč ma svojim chodníkom! 5 Vo svojej pravde ved' a vyučuj ma, lebo Ty si Boh mojej spásy, na Teba dennodenne očakávam. 6 Ó Hospodine, pamätaj na svoje zľutovanie, na svoju milosť; lebo tie sú od vekov. 7 Na hriechy mojej mladosti a na poklesky moje nespomínaj, pamätaj na mňa podľa svojej milosti, pre svoju dobrotu, ó Hospodine. 8 Hospodin je dobrý a spravodlivý, a preto ukazuje cestu hriešnikom. 9 Pokorných vedie podľa práva, pokorných vyučuje svojej ceste. 10 Všetky chodníky Hospodinove sú milosť a vernosť pre tých, ktorí zachovávajú Jeho zmluvu a Jeho svedectvá.“*

Špecialistka na manažment, autorka kníh ako *Umenie výberu alebo Komplex autenticity Sheena Iyengar* z americkej Kolumbie vo svojom výskume zistila, že **bežný človek urobí tak 70 rôznych rozhodnutí za jeden deň**. Veľa, alebo málo? To je 25.000 rozhodnutí do roka a okolo **2 miliónov za celý život**. Francúzsky filozof **Albert Camus** hovoril, že **celý život je súhrnom všetkých našich rozhodnutí**.

Dnes vás, drahí bratia a milé sestry, pozývam ku kázni založenej na jednom spomedzi žalmov. Máte radi žalmy? Mnoho ľudí, dokonca aj spomedzi ateistov ich rado cituje. Hneď prvý nás pozýva k rozhodnutiu: **nechoď podľa rady bezbožníkov, ale v zákone Hospodinovom maj záľubu!** (Ž 1,1-2) Dovolím si povedať, že **toto je to najdôležitejšie zo všetkých tých 2 miliónov rozhodnutí života každého jedného z nás!**

Dnešný kázňový text nás už rovno vidí na dobrej ceste, ktorú sme si zvolili. V cirkevnom roku sa nachádzame už v druhej pôstnej nedeli, „nahryzli“ sme pôstne obdobie. Ak mu aspoň trochu rozumieme a prežívame ho nejako inak než ostatné dni a týždne, tak aj to je snád svedectvo o tom, že sa aspoň snažíme voliť si dobrú cestu a kráčať správnym chodníkom. **Čo znamená vnímanie pôstneho obdobia? Isteže viac času na modlitby, Božie slovo, Pánovu prítomnosť, spoločenstvo cirkvi či aktívnejšiu účasť na sviatosťiach.**

Možnože v našom súčasnom svete viac prežívame podobný vnútorný nepokoj, ako kráľ Dávid, keď si kladieme otázku: **a čo na môj vrúcny, či vrúcnejší duchovný život povie moje okolie?** Nebudú sa mi smiať, ustojím to pred ľuďmi?

Úprimný život viery nie je ľahký. Pán Ježiš nepovedal, že kto Ho bude nasledovať, že sa bude mať aj lepšie. Vôbec nie, On hovoril aj o tlakoch diabla či prenasledovaní od ľudí. Martin Luther vraj kdesi výstižne povedal: „**Tam, kde je Kristus, nemôže to byť inak. Bude tam aj Judáš, Pilát, Herodes, Kaifáš, Annáš a takisto kríž. Inak to nie je pravý Kristus.**“ Ani kresťanský život bez tlaku zvonku nie je pravým.

Žalm nás posilňuje: „**Nevyjde na hanbu nik z tých, čo očakávajú na Hospodina.**“ (v. 3)

Nebojme sa hľadať Božiu cestu a ani po nej kráčať, osvojiť si ju ako svoju. Nemôžeme iba vyčkávať, že príde na to lepšia chvíľa, pretože časy, v ktorých žijeme, vôbec nie sú dobré – a to nemyslím iba na pandemické obmedzenia. Mohli by sme povedať spolu s dobrým slovenským umelcom: **Vitajte do zlých**

čias! Sú pre nás o to väčšou výzvou voliť si dobrú cestu a kráčať po nej.

Určite si položíme otázku: **Ak to nie je jednoduchá cesta, prečo sa ňou vôbec máme zaoberať?** Ak sa mi zdá vysoká škola pre mňa príťažkou, tak sa na ňu neprihlásim. Ak som presvedčený, že sa na svahu na lyžiach najpravdepodobnejšie polámem, ak rovno nezabijem, tak si radšej tie lyže nekúpim. Ba niekto práve to vezme ako svoju výzvu.

Cestu s Bohom si vyberáme napriek tomu, že je úzka a náročná kvôli tomu, pretože po nej prídeme do skutočného, riadneho cieľa. Na ten nám ukazuje dobrý a spravodlivý Pán Boh. (v. 8) Alebo – chceme ostať po celý čas na nesprávnom chodníku len a len preto, lebo časy sú zlé a my sa bojíme vykročiť iným, správnejším smerom?

„**Všetky Božie chodníky sú milosť a vernosť,**“ čítame v našom žalme. (v. 10) To znamená, že **nám Pán Boh po nich dovoľuje ísť** - to je tá **milosť** - a taktiež, že **nás na nich nikdy neopustí** – taká je Jeho **vernosť**. Brat, sestra, **dobrym smerom smieš ísť**. To je dobré posolstvo. A ak ním pôjdeš, **Tvoj Boh a Pán ťa neopustí**. A to je ešte lepšia správa!

Dnes sme už teda v druhej pôstnej nedeli, odborne sa jej hovorí *Reminiscere* práve podľa dnešného žalmu, v ktorom cirkev podľa 6. verša prosí Pána Boha: „**pamätaj na svoje zľutovanie, na svoju milosť!**“ Už sa nachádzame v 12. dni pôstneho obdobia a je načase sa pýtať každý sám seba: **Stojím správne na Božej strane?** Alebo ešte stále v starom zovretí diabolských čelustí hriechu a zablúdenia? **Rozhoduj sa skoro, pretože aj tvoj čas letí čím ďalej tým rýchlejšie.** Ani sa nenazdáme, a už nebude kedy.

No ak už pevne stojíš a kráčaš dobrým chodníkom, síce si dávaj pozor, pretože spadnúť sa dá stále, ale na druhej strane **sa neboj a dôveruj Pánu Bohu**. Pretože tak ako tento pôstny čas, ktorý má ešte väčší diel pred sebou, napokon vyústi do Veľkej noci s jej úžasnou zvesťou vzkriesenia, tak aj **dobrá cesta s Pánom vyústi do svojho úžasného cieľa a vyvrcholenia.**

Zatiaľ máme ešte stále čas milosti, čas rozhodovania sa. Priemerne 2 milióny rozhodnutí v živote! Nie je to jednoduché, ani život v tejto dobe nie je jednoduchý. Možno napokon povedať: **Vitajte v zlých časoch, ale: poďte do lepších s Pánom Ježišom Kristom!**

poznámky ku kázni:

Pekný názov v jednej z kázni: **Milost'** (a vernosť Božia) v **ťažkých časoch**, alebo **Vitajte do zlých čias!** ako spomienka na pieseň Teamu z r. 1990...

V agende je navrhnutá téma na nedeľu: Zápas o posvätenie, v staršej agende Odriekanie sa sveta, evanjelium je o Žene Kanaánke (chlieb šteňatám... - Mt 15,21-28).

Kázňový text je podľa navrhnutých v agende (s prihliadnutím na to, že v 1. pôstnu bola kázeň z hist. kníh SZ, predtým z evanjelií, zo žalmických už dávno kázeň nebola – naposledy 3T20).

kompozícia kázne:

Na dobrej ceste v časoch zlých

1. **Hľadanie a nachádzanie svojej cesty (v. 1-7)**
2. **Pravdivá Božia cesta má svoj cieľ (v. 8-10)**
3. **V pôste sa skúmam: stojím správne?**

alebo: **KE: Dobrá cesta s Pánom Bohom má dobrý cieľ v Jeho Synovi.** (Vrablec)

Pôvod žalmu:

V nadpise je uvedené: Dávidov, väčšina komentárov hovorí, že sa nedá presne určiť, z akej doby je žalm, ktorú časť Dávidovho života zachytáva.

R. Starling uvádza, že viacerí sa nazdávajú, že zachytáva čas po hriechu s Batšebou, zvlášť preto, lebo často sa spomína hriech v jeho živote (napr. v. 7).

Žalm patrí medzi tzv. akrostichy, to zn. v tomto prípade, že všetky verše za sebou sa začínajú písmenami abecedy (chýba iba písmeno Q a výnimkou je posledný verš, ktorý je záverečnou formulou a začína na iné písmeno), čo privádza k myšlienke umelej básnickej tvorby a nie priamej modlitby Dávida. Pravde podobne bol žalm Dávidovi iba pripísaný a bol napísaný v umeleckej snahe ukázať vieru autora rovnakú, alebo podobnú ako bola Dávidova.

Obsah žalmu:

Kým 1. žalm hovorí o dvoch cestách, zbožnej a bezbožnej, tento 25. žalm hovorí priamo o správnej ceste. Nie je však ľahkou. Tam, kde je Kristus, musí byť aj Judáš, Pilát, Kaifáš ... (Lutherov výrok).

Protivenstvá od diabla a ťažkosti správnej cesty nás však nesmú od nej odradiť, že by sme to vzdali. Dôležité je, aby sme sa naučili, že nemáme robiť veci iba po svojom, ale na správnej ceste sa máme pýtať na Božie spôsoby a žiť podľa nich. Žalm je tak akoby lekciami učebnice života o tom, ako žiť, aby sme sa páčili Bohu a boli Ním požehnaní a akrostichové písmená abecedy iba hovoria svoje typické: „po prvé, po druhé, po tretie...“.

Veľmi pekné zopakovanie myšlienky celého žalmu je v Jk 1,5-6, kde nás Jakub pozýva v ťažkostiach života hľadať Božiu múdrosť.

v. 1. „Dvíhať dušu k Hospodinovi“ znamená modliť sa. Duša je podľa SZ druhou (dichotomickou) časťou človeka, ktorá je síce telesnými očami neviditeľná, ale ona je našim životom. Keď sa modlíme, prichádzame do spoločenstva s Pánom Bohom. Tak to bolo v raji. Ľudia (Adam + Eva) sa normálne rozprávali s Pánom Bohom, dnes túto možnosť máme práve cez modlitbu.

v. 2. Autor vidí nádej svojho života samozrejme v Pánu Bohu. Kde inde by mal verný Izraelec hľadať nádeje? Dúfanie sa v 2. a 3. verši spája so zachovaním dobrého mena. Nechce vyjsť na hanbu, potupu od ľudí (označuje ich za svojich nepriateľov).

Čo znamená vo viere vyjsť na hanbu? Znamená celý život sa držať nesprávnej cesty, zlej nádeje. Nesprávne veriť, mať postavený dom na zlých základoch (Mt 7, 26-27). Napokon sa ukáže, kto sa držal pravdy a kto svojich nezmyslov.

v. 3. Správna cesta je Hospodinova. Kto sa jej drží, na hanbu nevyjde.

Naopak, na hanbu vyjdú tí, ktorí sú neverní (Bohu) – bez príčiny (pre nič za nič – kat.). Zvláštny je ten dodatok „bez príčiny“, len-tak. Autor akoby dával možnosť ľuďom, ktorí boli do nevery dotlačení (zlou výchovou?), nejakej dodatočnej milosti. Podľa tzv. prirodzeného zákona by to snád' išlo aj tak, ale v časoch NZ už vieme, že inej cesty než opísanej v NZ jednoducho niet.

v. 4. Prosba „daj mi poznať“ („ukáž mi“ katol.) svoje cesty je skôr v zmysle nauč ma rozoznávať Tvoje cesty od iných. Žalmista chce kráčať po cestách, ktoré doslova patria Hospodini, teda: sú dobré a majú dobrý cieľ.

Kresťania vidíme v J 14,6 („Ja som cesta, pravda i život.“) naplnenie poznania Božích ciest. Snád' ešte otázka, prečo ide o cesty v pluráli (mn. č.), nie cestu. Autor nehovorí o svojej ceste (tá je jedna, človek nemá ako ísť po dvoch cestách zároveň, aj keď si to môže nahovárať – niečo ako sedieť na dvoch stoličkách). Božie cesty sú však mnohé, sú to cesty pre mnohých ľudí – žalmista ešte zatiaľ nepozná J 14,6, pre neho je viac ciest dobrých a zlých, každý má podľa Ž 1 na výber medzi dvoma, vždy je jedna dobrá (Božia) a druhá zlá, bezbožná. No každý človek žije iným spôsobom, má svoju cestu – tie dobré cesty ľudí sú Božie cesty.

To isté platí o chodníkoch, rozdiel snád' môže byť v tom, že v slove „cesta“ je iba možnosť kráčania, v slove „chodník“ sa už myslí na konkrétne chodenie, kráčanie, teda už uskutočnenú voľbu.

v. 5. S cestou úzko súvisí pravda. Cesta je voľba, pravda je však celé učenie, celý svetonázor, ktorého sa držím. Obraz: Môžem si zvoliť kresťanstvo, ale ak sa v ňom budem držať nejakého falošného učenia, tak sa dostávam naspäť na scestie.

Spása, záchrana pre autora žalmu spočíva v Bohu. Nejde len o konečnú záchranu, ale o každodennú pomoc.

v. 6. Prosba o zľutovanie sa Boha tu ešte nenaráža na hriechy človeka (to až v ďalšom verši), ale je to prosba o naklonenie sa Boha k človeka k pomoci spoznania Jeho ciest z v. 5.

Dvojica slov „zľutovanie“ a „milosť“ na Božej strane sú typickými Božimi vlastnosťami, ktorými sa prejavoval k ľuďom od dávna (od vekov). Inak by ľudia nemali šancu.

Podľa tohto verša dostala 2. pôstna nedeľa svoj cirkevný názov Reminiscere. „Pamätaj“ v latinčine znie reminiscere, 6. veršom 25. žalmu sa začína starocirkevný introit.

v. 7. „Hriechy mojej mladosti“ – tento verš nabáda k tomu, aby sme žalm radili v Dávidovom živote za hriech s Batšebou. No v zmysle celého žalmu tu zaznieva skôr starší význam slova „hriech“ (netrafenie sa, poblúdenie, omyl, chyba) v zmysle: odpusť to, že som si predtým volil inú cestu, nie tvoju. Teologicky je vlastne aj toto hriechom (dokonca v zmysle NZ hriechom proti Duchu svätému).

Tieto slová 7. verša jasne rozdeľujú v živote veriaceho na cestu predtým (bez Boha) a na cestu TERAZ (s Bohom).

v. 8. Spurgeon rozdelil celý žalm na 5 častí (1-7, 8-10, 11, 12-15, 16-22) so striedaním sa modlitby a vyznania. Tu začína druhá časť 8-10.

Hospodin má záujem na tom, aby ľudia kráčali po dobrej ceste.

Je 1. dobrý a 2. spravodlivý.

1. dobrý – to znamená, že chce dobré pre ľudí, aj to dáva,

2. spravodlivý (kral. prímy) – je výraznejšia vlastnosť v tejto dvojici slov, v B. spravodlivosti vidieť jasné rozdelenie ľudí na tých, ktorí sú na dobrej ceste a ktorí nie sú, B. spravodlivosť nemá nič s blahosklonnosťou, ledabolou nedbalosťou, ale zreteľne vidí na človeku, či je bezbožný, alebo verný.

v. 9. Preklad slova „pokorní“ – iné preklady: ponížení (B21), tiší (kral.), skromní (Botek); ide o slovo použité v Biblii dosť často, je aj jedným z ovocí DS v G 5,22-23: gr. prautés, prel. u nás ako „krotkosť“ (miernosť v kat.).

Kto sú tí pokorní, krotkí, mierni vo v. 9? V tomto svete sa pod takými javia slabí ľudia, no v skutočnosti sú práve títo silní, pretože na udržanie svojich dobrých názorov nepotrebujú prevahu ostrých laktov a veľkých svalov.

Pokorných (krotkých, tichých) vedie Hospodin „podľa práva“ (orig. „v práve“, v zmysle aj „súdu“) – to znamená že ich vedie životom tak, aby napokon obstáli pred súdom.

Nepriamo: tí, ktorých nevedie, sú vydaní súdu napospas. Je dobré si zvolit' Jeho vedenie.

v. 10. Všetky chodníky (nie cesty – pozri vyššie pri v. 4), chodníky sú zvolené spôsoby, ktorými sme sa už vydali. Ak sú podľa Božej vôle, tak sú pre „pokorných“ z v. 9 CHESED a EMET = milosťou a pravdou, resp. v prekladoch aj: milosrdenstvom a vernosťou.

1. milosť – znamená, že nám to umožnil Pán Boh, nie je to teda naša jednoduchá voľba, najprv tu bol On, kto nám ju pripravil a ponúkol.

2. pravda – na ceste s Hospodinom už nie je miesto na pochybovanie, je to pravdivá cesta; preklad vernosť vedie k tomu, že Pán Boh nás na nej neopustí (v zmysle R 8,39).

Ďalšie verše (od 11.) pokračujú v zmysle dobrej cesty pred Bohom. V starocirkevných perikopách je však pre túto nedel' u spomedzi žalmických textov vybratá iba časť 25,1-10, preto nám toto bude stačiť.

použité zdroje:

Biblia (viaceré slov. a čes., hebr., LXX)

<https://www.easyenglish.bible/psalms/psalm025-taw.htm>

<https://bible.org/seriespage/psalm-25-seeking-god-hard-times>

úvodný príklad a myšlienka k názvu kázne: [https://sermons.faithlife.com/sermons/238134-grace-for-dark-times-\(psalm-25\)](https://sermons.faithlife.com/sermons/238134-grace-for-dark-times-(psalm-25))

Lutherov citát v: *M.E.Richard: August Hermann Francke, ViViT 2018, str. 17*